

Szeged évtizedes problémájának megoldásához segítenek az önkéntes ifjúsági brigádok

Július 2-án nyílik a KISZ önkéntes építőtábor Szeged-Hattyastelepen. Kétezer fiatal a csatornaépítésen * Változatos program a kéthetenként cserélődő csoportoknak

Ágoston József elvtárs, a KISZ Csongrád megyei bizottsága titkárának nyilatkozata

Az egész országban egyre növekszik a fiatalok részvétele az építőmunkában, a különféle társadalmi munkakörökben. Megyénk fiataljai sem maradnak ki e mozgalmából, s a nyáron a KISZ Központi Bizottsága Szeged-Hattyastelepen nyári önkéntes ifjúsági építőtábori szervez. Erről érdeklődtünk Ágoston József elvtárs, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkárával. Ágoston József elvtárs a következőket mondotta:

— A hattyastelepi nyári önkéntes építőtábor fiútábor. Július 2-án kezdődik és augusztus 26-ig tart, a munkálatokban 2000 egyetemista és középiskolás fiatal vesz részt, zömmel megyénkből. Egy-egy csoportban mintegy 500 fiatal tartózkodik a táborban kéthetes időtartammal, tehát összesen

négy csoport váltja egymást.

Az első csoportot 550 szegedi egyetemista és főiskolás alkotja, a második kéthetes időtartamra az ország más megyéiből érkeznek fiatalok, a harmadik csoportban 100 megyei középiskolás és 400 más megyéből való középiskolás vesz részt, az utolsó csoport teljesen megyei középiskolás fiatalokból áll majd.

— Az építőtábor célja a fiatalok munkára nevelése, s emellett az az alapvető, hogy a fiatalok közhasznú tevékenységet is végezzenek. Az építőtáborban résztvevő fiatalok

csatornázási munkálatokat végeznek,

s a körülbelül három évre szóló munka első részeként ebben az évben

35 000 köbméter földet mozgatnak meg.

A feladat több kilométer hosszúságú belvíz- és szennyvízvezető csatorna építése. A munka jelentőségét jól mutatja, hogy ezáltal

Szeged több évtizedes problémája oldódik meg. Jellemző, hogy a Horthy-rendszer idején az ellenzéki képviselők főleg e probléma megoldatlansága miatt támadták a városi vezetőket. Most a városi tanács a KISZ Központi Bizottságához fordult segítségért e régóta vajdó probléma megoldása érdekében, s a KISZ Központi Bizottsága oly módon igyekszik segíteni, hogy megszervezte ezt a nyári önkéntes ifjúsági tábor.

— Az előkészítő munka megfelelően halad. A fiatalok jelentkezése már mindennél befejeződött, sokkal többen jelentkeztek a tervezettnél.

— A munkában résztvevő fiatalok délelőtt dolgoznak, délután pedig a legkülönbözőbb kulturális és sportfoglalkozásokon vesznek részt. A tábor programját úgy állították össze, hogy a fiatalok jórészt teljesíteni tudják az »Ifjúság és szocializmus« mozgalom legfőbb követelményeit.

A brigádok között versenyt szerveznek, s ezt három naponként értékelik. A kéthetes munkában legjobb eredményt elérő brigádot a KISZ Központi Bizottság zászlóval jutalmazza meg. A zászlót azután a brigád hazaviszi és otthon a KISZ-szervezet gondoskodik őrzéséről.

— A táborban a fiatalok részére párt- és KISZ-vezetők hetenként egyszer

politikai előadásokat tartanak.

Gondoskodnak arról is, hogy a táborban résztvevő fiatalok és a szegedi KISZ-szervezetek között szoros kapcsolat alakuljon ki.

A szegedi üzemek több ifjúsági kulturális csoportja tart majd előadást a táborban.

Ugy tervezik, hogy a Szegedi Nemzeti Színház művészei, köztük elsősorban a fiatal művészek is meglátogatják a tábor és fellépnek a fiatalok előtt.

— A táborban módjuk lesz a fiataloknak tanulni, s kiváló alkalom adódik arra, hogy egymás tapasztalatait kicseréljék, s jobban megismerjék egymást. A táborparancsnokság gondoskodik arról, hogy a fiatalok jól érezzék magukat,

igen gazdag programot dolgoztak ki a táborban résztvevők számára

a kulturális és sportfoglalkozásoktól kezdve egészen a dal- és táncstanulásig, a szellemi versenyekig és a különféle tréfas játékokig. A KISZ megyei bizottsága mindent megtesz annak érdekében, hogy a hattyastelepi nyári önkéntes építőtábor sikerrel teljesítse célját.

A járási népfrentbizottság aktívákat küld a községi népfrentbizottságok munkájának megsegítésére

A mezőgazdasági szocialista átszervezése Szeged járásában is új helyzet elé állította a népfrentmozgalmat, a községi népfrentbizottságokat. Az új helyzetből egyben megnövekedett feladatok is adódnak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a községi népfrentbizottságok nem minden esetben találják meg azokat a helyes módszereket, amelyekkel feladataikat meg tudnák jól oldani. Éppen ezért az MSZMP járási végrehajtó bizottsága és a Hazafias Népfrent járási elnöksége elhatározta, hogy aktívákat küld ki a községi népfrentbizottságok munkájának segítésére. Így került sor szombaton délelőtt Szegeden a városi

Hazafias Népfrent helyiségében megtartott aktívaértekezletre. A leendő népfrentaktivistákat Sajó Gyula, a népfrent járási elnöke köszöntötte, majd Csápenszki István, az MSZMP járási bizottságának osztályvezetője adott elvi útmutatást az aktívák munkájához. Rámutatott többek között arra, hogy az új helyzet növelte a népfrentmozgalom szerepét. A nagyüzemi gazdaságok megszervezése, ezen belül a különféle feltételek megteremtése csak széles társadalmi összefogással jöhet létre. A párt szövetségi politikája a napokban még fokozottabb jelentőséget kapott.

Csápenszki István elvtárs beszámolója után Czeglédi Lajos, a Hazafias Népfrent szegedi járási titkára ismertette az aktívák konkrét feladatait, majd Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfrent Csongrád megyei titkára köszöntötte a megjelenteket és hangsúlyozta, hogy az aktívák három fő kérdésre kell összpontosítani a helyi népfrentbizottságok vezetőinek figyelmét: a gazdaság-szervező munka jó megoldására, mindenekelőtt a növényápolás időben való elvégzésére, az emberek között végzett mindennapos politikai felvilágosító munkára és a mezőgazdasági szakmunkásképzésre a tanfolyamok szervezése útján.

A leendő népfrentaktivisták, akik között vannak munkások, értelmiségiek, tisztviselők, párttagok és pártönkivüliek egyaránt, hozzászólásaikkal elmondották, hogy örömmel vállallják a párt által adott megbízást s azon lesznek, hogy konkrétan segítsék is a népfrentmozgalmat, a népfrentbizottságok munkáját.

Az aktívaülés Sajó Gyula járási népfrentelnök zárszavával ért véget.

Czúkár György

Akik elhagyják az iskolákat

IRTA: SIKLÓS JÁNOS

Érettségi, államvizsga és a »ballagás« heteit élik most a végzős tanulók. Mennyi izgalom, idegesség, szülői öröm és aggodás tölti el a családokat. Még egy jó hónap és diplomás, érettségizett fiatalok indulnak el a választott életpályán, családalapító gondra jár majd az eszük és felnőtt emberek módján a »maguk kenyerét« eszik. Most életük egy lezáró korszakától búcsúznak kicsit heytükén és enyhe nosztalgiaival, mert az iskolából az életbe kerülnek, elvesztik az iskola biztonságát nyújtó, diákszagú, tintás falait. Nagy megértést, okos, körültekintő segítséget várnak felnőtté serdülő sorsfordulójukon. De meg is kapják, mert ez a hön élet természetes rendje.

Régen hiányoztak a segítő kezek, a társadalom megértése, jószándékú támogatása. Erre nem volt mód. Életpályáról, állásról csak a kiváltságokkal rendelkező, a szegények közül pedig csak a szerencsésebbek álmodhattak maguknak valószínűságot. Hány mai szegedi egyetemi tanár és docens járta végig az állálatanság éveit? S hány nyomorgó diplomást láttak Szeged utcáin, teljes reménytelenségben? Mondják el most egyetemi és középiskolai oktatók a végzősöknél, mert az utolsó évek tapasztalásból már nem tudják ezt, ők a mi társadalmi rendszerünkben nyertek gondolkodó értelmet.

Még én úgy búcsúztam az elemi iskolától, hogy a tanító úr szép beszédet mondott. Emlékszem, valahogyan így fejezte be útbaíntását: »Mi már nem találkozzunk az iskola falai között, kedves fiaim. Kiléptek az életbe, a magatok erejéből éltek becsületben, vagy elbuktok saját gyálatatokban... Legyetek tisztességes polgárai a hazának, büszkeségei ennek az iskolának... Isten áldása kísérjen benneteket.«

Hová? Merre? Mi lesz velünk? S a kérdőjelek haljátatán álltak piciny értelmünkben, felelet nélkül maradtak, mert a tanító úr meg edes szülénk nem tudta eligazítani a sok miért sorsát. A fölszabadulást követő években elmondtam a tanítónak, hogyan segített nekünk az isten áldása. Ilyesmiket meséltem el a szegény jó öreg embernek:

»Tudom, hogy nehéz szívvel vált meg tőlünk és belül lelkiismerete előtt talán aggodott sorsunkért, kálváriás életünkért. A mi kis erőnkéből csak jószándékra futotta, s hiába kerestük a társadalom segítő, erős kezét. Sokan közülünk csak a bitanganyák ramslipartijáig jutottak, s a bordélyok keserű-kegyes, szomorú-gyönyört nyújtó lócájáig. Bárdolatlan, gögös kismesterek piszkos műhelyeig, emberalázó, durvaságot teremtő napszámoskodásig, s legtöbb esetben kenyer nélkül, az utsaléi csapszék felettős mómort lehelő füstös szobájáig. Búsán mondom, hogy társaim közül már sokan nem élnek. Dante pokláinak valamelyik bugyoriában fészkelődnek: akikben meggyulladt a pálinka, megnyomorították korán vett, éhes asszonyaik. Elhullottak a frontokon, vagy seprő piros körítéssel kiköpték gyenge tüdejüket.«

Ezt mondtam el a tanítónak egyszer és az öreg ember sírt előttem, mert minden szavamra igaznak érezte.

Most már másképpen van, de a változatoknak, finnyaszkodóknak nem árt emlékezni: nem mindig volt ilyen világ Magyarországon. Nem mindig így élt a fiatalság, mint most.

A kérdés természetesen megmaradt: hová? merre? Diplomával, technikus végzettséggel, érettségivel. Mert a középiskolák elvégzése után nem lehet mindenki egyetemre halgató. S kevés diplomásból lesz egyetemi tanár, tudományok doktora. De lehetőség, munkaalakalom nagyon sok van a mi hazánkban. Csak esetenként félreértjük egymást... Bánatos szülői areákat látni ilyenkor, iskolaév végén, lelkükben, vágyaikban megcsalottat embereket, mert a fiuk »sajnos, iparba ment érettségi után.« Hamis illúziókat kergető szülőknek lehetnek ilyen lelki kínjaik, légvárakat építő családoknak fájhat, hogy gyerekük »iparos lett«. Pedig ez természetes. Szerencsére már nem fehér holló az érettségizett lakatos, szövönő, kereskedő, pincér, borbély stb.

Vajon ezek a munkakörök »lenézett foglalkozások«? Azt hiszen nem azok. Hát akkor miért fáj az, hogy a magyar munkásosztály műveltségbeli állapota — végre ezen az úton is megindult, s — az idők folyamán intellektuális színvonalra kerül. Meglepő, hogy munkásembereknek is fáj az ilyesmi.

Akik tudják, hogy a modern kor új technikát, mechanizációt teremt... az nem fájlalhatja az érettségizett szakmunkásokat. Vagy talán kevesebbet keresnek a szakmunkások, mint a kezdő szellemi munkások? Nem. Ellenkezőleg, helyenként lényegesen többet, s ez jó.

Értelmiségi, alkalmazott családoknál hatványozottabban jelentkezik ez a kérdés. Bár ott sem tekinthető általánosnak... Mert hol van előírva, hogy mivel »én orvos vagyok, a fiam is orvos lesz«. Vagy »én mérnök vagyok, a lányom is mérnök lesz«. Ilyen természetű előírások nincse-

nek. S mégis hallani e bűvös mondatot sokfelé, különböző intellektuális pályákon dolgozó szülők körében. Ez a hamis fel fogás szüli az egyetemi felvételeknél, középiskolai felvételeknél a protekciót, személyi összeköttetések hajszolását, pártnál, tanácsnál az ez irányú kilincselést... S előfordul, hogy az élettől elrugaszkodott szülők a megvesztegetés kísérletétől sem riadnak vissza. S ha a gyerek mégsem kerül egyetemre, vagy középiskolába, akkor a szülő családi tragédiát lát, a gyerek szép jövőjének végzetes szerencsétlenségét emlegeti. Ilyen légkörben és családban nevelkedett gyerek megcsalatra érz magát, lelkileg mely pontra jut, hovatovább nihilista lesz, s végül »minden mindegy« alapon igen könnyen lehet csavargó, rosszabbik esetben börtöntöltelék. Nem a társadalom, hanem a légvárakat építőgető szülő vette áldozatul saját gyereket.

Érdemes visszatérni arra, amit elmondtam szegény öreg tanítónak. Akkor tragédia volt — most biztonság az iskolából az életbe lépni. Van munkalehetőség. A fizikai munka nem megalázott kategória hazánkban. A jó szakmunkás, éppen úgy megalapítja, mint a mérnököt, vagy az egyetemi tanárt. Nagyon sokan tanulnak nálunk, tehát az egyetemi felvétel lehetséges sokkal több gyerek számára, mint a felszabadulás előtt bármikor. S akiknek nem sikerül egyetemre kerülniök, azok levelező hallgatóként megszerezhetik a diplomát. Ugyanez a helyzet a középiskoláknál is.

Józanul gondolkodó szülőknél nem okoz rendkívüli gondot a gyerek életindítása. Sok szellemi munkakör vár betöltésre, sok ipari foglalkozást kötünk érettségéhez.

De mezőgazdaságunk több szempontból is figyelemre méltó az iskolákból kikerülő, életreinduló előtt. Azáltal, hogy a nagyüzemi mezőgazdaság alapjait megteremtették, közsegekben, járásakban sok megoldásra váró kérdés került napirendre. Nem új megállapítás, hogy falun a fejlődés egyik sarkalatos pontja: a mezőgazdasági szakember! Nem közömbös, hogy mennyi idő — hány év — alatt tudjuk szövetkezeteinket jövedelmező, nagy hasznót hajtó gazdaságokká fejleszteni. Ebben a munkában a »vezérszerpet« a mezőgazdasági mérnök, mezőgazdász és az agrónómus játssza. Szövetkezeteinknek szükségük van jólképzett adminisztrátorokra, könyvelőkre, a közzgazdasági egyetem és a közzgazdasági technikumok végzőseire is. A szövetkezetekben munkaelőtt igényelnek. A fiatalaság lendülete, alkotókedve nélkül nem boldogulnak, hiszen a modern beltérjes gazdálkodás (kertészet, borászat és gyümölcsészet stb.) sok leleményességet, szorgalmas munkát és szakértelmet kíván.

Parasztfiatalságunkat a faluhoz kötni csak úgy lehet, ha kielégítjük szórakozási, művelődési vágyát. Ehhez pedig művelődési otthonokra, könyvtárakra, klubokra, kihelyezett technikumokra van szükség. Ide is egyetemet, főiskolát, technikumot végzett szakemberek kellenek: szaktanárok, könyvtárosok, művelődésügyi szakemberek. A jelenleginél sokkal nepebb értelmiségi táborot igényelnek termelőszövetkezeti közsegeink.

Diplomás szakemberek elhelyezése nálunk nem gond, de meglepő az a finnyaszkodás, válogatás, ami helyenként tapasztalható a végzős egyetemisták körében. Például a Szegedi Tudományegyetem bölcsészettudományi karán tanulnak Bács-Kiskun megye közsegeiből vagy negyvenen, akik pedagógiai pályára készülnek. A napokban e megye illetékes vezetői felkeresték a »hazaiakat« és felajánlották azokat a helyeket, ahová elhelyeznék őket tanári munkakörbe. A közel harminc érintett végzős hallgatóból csak ketten-hárman (!) vállalták a tanítást a kijeölt közsegekben. A többiek várakozó álláspontra helyezkedtek: vagis nem szívesen mennek vissza a szülőföldre, abba a közsegekbe, ahonnan eljöttek az egyetemre. Ugye milyen furcsa ez a szituáció? Érdemes elgondolkodni ezen illetékes szerveinknek...

A felszabadulás óta 16 év telt el, s mi új nemzedéket neveltünk fel azért, hogy segítsen munkánkban. Most legnagyobb gondunk a mezőgazdaság fejlesztése. Közsegeink követelik a diplomás szakembereket, saját neveltjeinket Csongrád megyében. S mi egyetértünk a közsegek vezetőivel, s igényeiket első helyre állítjuk, mert az élet ott dől el a földken, falvakban. A felnövekedett generáció segítsen: ne hagyja magára édesanyját, édesapját, ne fordítson hátat szülőfalujának!

Akik elhagyják az iskolákat, azokat várja a sok-sok munka..., segíti őket az idősebb nemzedék, hogy boldoguljanak... Nem kényszerülnek olyan vallomásra, mint egyszer én nyugdíjas tanítóm előtt. De tudniok kell, hogy diplomájukat, műveltségüket azért szerezhették, mert egy egész nemzet támogatta őket ebben, s ez a nép elvárja tőlük, hogy ott segítsék munkájában, ahol erre a legnagyobb szükség van.

Ünnepélyesen felavatták a kibővített sportegészségügyi intézetet

Tegnap délelőtt a kibővített szegedi sportegészségügyi intézet ünnepélyes felavatására az ország valamennyi megyéjéből ellátogattak Szegedre a sportegészségügyi intézmények képviselői. Megjelent az ünnepségen Biczó György, a szegedi városi tanács elnöke, Gyenes András, az MTST elnökhelyettese, dr. Hajdú Ferenc, az Országos Testnevelési és Sportegészségügyi Intézet igazgatója is.

Dr. Berkes Pál, a városi tanács egészségügyi osztályának vezetője üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Jász Tivadar, a szegedi sportegészségügyi intézet vezető főorvosa ismertette az intézmény létrejöttét, feladatának bővülését. Az intézet feladatává vált a sportorvosi munkán kívül az általános iskolák, középiskolák, egyetemek és főiskolák kötelező testnevelésének orvosi irányítása,

ellenőrzése és a testnevelés alóli felmentések elbírálása. A szegedi rendelőintézet keretéből átvették az egyetemek és főiskolák hallgatóinak szakorvosi gyógyító ellátását. Munkaterületük évről évre bővül: s mind szélesebb területen találtak kapcsolatot az egészségügyi szervekkel. Munkájuk szinte egybeolvad mindazon egészségügyi intézmények munkájával, amelyek az ifjúsággal, fiatalsággal foglalkoznak. Az intézetben kapott helyet az iskolai szakrendelés és a gyermek kardiológiai intézet is. A városi tanács 1 millió 800 ezer forintot fordított az emeletlépítésre és a szakrendelőket is folyamatosan berendezik.

Az intézet tevékenységének ismertetése után dr. Hajdú Ferenc elismerését fejezte ki a vidéken szinte egyedülálló létesítmény iránt, majd a vendégek megtekintették az intézetet.